

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Enggaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om at gøre det mere fordelagtigt at forøge sin indkomst.
[Af Gammelgaard (KF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 86. Fremsat 26/2 81).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg er umiddelbart noget i vildrede med, hvad forslagsstillerne egentlig mener med dette beslutningsforslag. Af titlen på beslutningsforslaget fremgår det, at det skal gøres »mere fordelagtigt« at forøge sin indkomst, og heraf må man modsætningsvis kunne slutte, at det faktisk er fordelagtigt at forøge indkomsten. Når man læser videre i beslutningsforslaget og bemærkningerne til det, står der imidlertid flere steder, at det i dag ikke kan betale sig at forøge indkomsten.

Realiteten er naturligvis, at det i så godt som alle tilfælde kan betale sig at forøge indkomsten. Det er på den anden side klart, at en indkomstfremgang ikke slår fuldt ud igennem i den disponible indkomst. Modstykket hertil er, at der ved helt eller delvist bortfald af arbejdsindkomst ikke sker noget voldsomt fald i den disponible indkomst. Både det reducerede udbytte af øget indkomst og sikkerheden mod for kraftig nedgang i den disponible indkomst er en naturlig konsekvens af den politik, der føres med sigte på at udjævne indkomstforskellene i samfundet.

I bemærkningerne til beslutningsforslaget anføres det, at merindkomst og merarbejde må belønnes, hvis vi skal genskabe dynamikken i samfundet. Hertil vil jeg sige, at man i

en situation med over 200.000 arbejdsløse kan diskutere, hvor stort behovet egentlig er for, at de, der har arbejde, yder en ekstra indsats, f. eks. ved at påtage sig overarbejde. Mange vil mene, at der snarere er behov for at reducere det overarbejde, der findes, og i stedet for ansætte nogle af de arbejdsløse.

Et andet argument, som fremføres af forslagsstillerne, går ud på, at en lettelse af skattetrykket og en lempeligere aftrapning af indkomstafhængige ydelser vil mindske presset for at få højere nominelle indkomster. Derved skulle konkurrenceevnen over for udlandet kunne forbedres.

Regeringen er selvsagt stærkt interesseret i at forbedre konkurrenceevnen. Det er da også lykkedes med den økonomiske politik, der er ført i de seneste år. Derimod stiller vi os tvivlende over for den måde at gøre det på, som forslagsstillerne anviser. Hverken danske eller udenlandske erfaringer tyder på, at der er en så klar og entydig sammenhæng mellem skattetryk og nominelle indkomststigninger, at det er berettiget på dette område at tilsidesætte andre væsentlige hensyn. Jeg har allerede nævnt hensynet til en rimelig indkomstfordeling, og hertil kommer hensynet til den økonomiske stabilitet.

Hvis man skal undgå at forringe den økonomiske situation for folk med små indkomster, vil de umiddelbare konsekvenser af at sænke marginalskatten og lempe aftrapningen af de indkomstafhængige ydelser være mindskede indtægter og større udgifter for det offentlige. I den nuværende økonomiske situation ville vi antagelig være nødt til at imødegå denne forringelse af stillingen på de offentlige budgetter ved besparelser eller forhøjelse af andre skatter. Og det ville blive svært at undgå, at det samlede resultat ville blive en ændring af balancen mellem de forskellige indkomstgrupper til ugunst for de økonomisk dårligst stillede. Det gælder i særlig grad, hvis man gennemfører de besparelser på finansloven, som forslagsstillerne har foreslået. Hovedparten af disse besparelser er nemlig foreslået på sundhedsområdet og på de sociale udgifter.

Jeg må på denne baggrund afvise det hovedsigte, der ligger bag dette forslag til folketingsbeslutning. Det betyder på den anden side ikke, at regeringen totalt afviser at overveje ændringer i den nuværende udformning

[Økonomiministeren]

af indkomstbeskatningen og aftrapningen af indkomstafhængige ydelser.

Forslagsstillerne mener, at man skal forlænge proportionalstrækket og indføre en glidende skatteskala for den del af indkomsten, som ikke omfattes af proportional beskatning. Den umiddelbare virkning af dette forslag vil være et mindsket skatteprovenu. Derfor må forudsætningen for at overveje forslaget seriøst være, at det mindskede provenu kan skaffes ad anden vej og på en fordelingspolitisk rimelig måde. I den forbindelse skal jeg gøre opmærksom på, at der allerede ved fastsættelsen af indkomstskalaen for 1981 skete en vis forlængelse af proportionalstrækket. Regeringen ser gerne, at man går videre ad denne vej, men som sagt må det forudsætte, at det skatteprovenu, man herved mister, kan skaffes på anden måde.

Dernæst ønsker forslagsstillerne at samordne reglerne for indkomstafhængige ydelser og indkomstbeskatning således, at samspilsproblematikken løses. Dette forekommer at være en meget bred formulering. Når man læser det, må man få det indtryk, at forslagsstillerne mener, at der generelt foreligger et samspilsproblem. Det er imidlertid ikke, hvad de beregninger, der er foretaget ved hjælp af lovmodellen, viser. Det kan på den anden side ikke udelukkes, at det i enkelte, mere specielle situationer kan forekomme, at det samlede resultat af indkomstfremgang, når der tages hensyn til virkningerne af skattebetaling og aftrapning af indkomstafhængige ydelser, bliver en indkomstnedgang. Hvis det viser sig at være tilfældet, er regeringen naturligvis indstillet på at søge de nødvendige lovændringer gennemført. Her vil lovmodellen, når den er mere udbygget, end tilfældet er i dag, kunne hjælpe med til at vise, hvor skoen trykker.

Jeg har ved tidligere lejligheder været inde på, at en frugtbar udvidelse af lovmodelarbejdet i høj grad er et spørgsmål om at forbedre det statistiske grundlag. Erfaringerne omkring fastsættelse af reglerne for betaling i daginstitutionerne viser også, hvor vigtigt det er at have et godt datagrundlag ved tilrettelæggelse af lovgivningen.

Tiden tillader desværre ikke, at jeg kommer ind på alle de enkeltforslag, der fremgår af bemærkningerne til forslaget. Behandlingen af disse bliver det nok nødvendigt at tage op i forbindelse med udvalgsarbejdet. Jeg

vil dog allerede her rette en misforståelse, som synes at gøre sig gældende i bemærkningerne til forslaget.

Det drejer sig om lovmodellens beregninger af sammenhængen mellem lønindkomst og disponibel realindkomst i de senere år. Det er korrekt, som anført af forslagsstillerne, at der i de senere år har været en nedgang i den disponible realindkomst for de fleste normale familieindkomster. Men det er forkert, hvis man vil gøre det til udtryk for, at det er samspillet mellem skatterne og de indkomstafhængige ydelser, der er årsag hertil. Hovedårsagen er, at samfundet er blevet fattigere, især som følge af prisstigningerne på energi.

Det kan nu engang ikke lade sig gøre at friholde alle indkomstgrupper for den nedgang i realindkomst, som har ramt hele samfundet, medmindre man er villig til at acceptere en yderligere stigning i det i forvejen alt for store betalingsbalanceunderskud over for udlandet. Derimod kan man friholde de laveste indkomstgrupper. Det viser lovmodellens beregninger også at vi stort set har gjort.

Regeringen må altså afvise dette forslag til folketingsbeslutning, hovedsagelig fordi vi ikke mener, at de problemer, der peges på, har det omfang og de konsekvenser, som forslagsstillerne hævder at de har. Hertil kommer, at en gennemførelse af nogle af de tanker, der ligger bag forslaget, vil medføre en omfordeling af indkomsterne til ugunst for de økonomisk dårligt stillede.

Erenbjerg (S):

Indledningsvis vil jeg gerne gøre opmærksom på, at jeg er overbevist om, at der i dette land er mere end 200.000 arbejdsløse, der også under vort nuværende skattesystem ser en helt klar fordel i at få forøget deres indkomst.

Forslaget fra det konservative folkeparti centrerer sig om to områder: a) indkomstskatten skal lempes gennem en forlængelse af proportionalstrækket, b) samordningsproblematikken vedrørende indkomst og sociale ydelser.

Socialdemokratiet kan erklære sig enig i, at det er meget væsentligt at få lettet indkomstskatten gennem en forlængelse af proportionalstrækket. Vi har også anvist vejen, dog uden at kunne få den fornødne tilslut-

[Erenbjerg]

ning. Det konservative folkeparti har blot kunnet slå op i folketingets forhandlinger for den 11. maj 1978 og dér læse daværende skatteminister Jens Kampmanns redegørelse om en skattereform. Her vil man kunne læse, hvorledes man på en socialt retfærdig måde løser problemet.

Vi erkender, at skatteskalaens trin i takt med udviklingen i lønninger og indkomster stadig må justeres, hvis reallønnen skal sikres. Så langt er vi enige med de konservative. Vi er enige om målet, men vore midler er ret så forskellige. De hævder frimodigt i bemærkningerne til forslaget, at en ændring vil kunne ske uden provenutab for staten, hvis man samtidig foretager nogle ændringer i de offentlige ydelsers konstruktion. Her peger man først på, at folkepensionen skal ændres, således at alle skal have folkepensionens grundbeløb plus pensionstillægget, som i dag kun tilflyder dem, der ikke har indtægt ved siden af pensionen. Hvis man går ud fra, at folkepension til alle skal være af samme størrelsesorden som i dag, vil det blive en betydelig merudgift. Her bliver altså ikke nogen midler til at forlænge proportionalstrækket med – tværtimod.

Ja men proportionalstrækkets forlængelse skal dog betales, men af hvem? Det skal eksempelvis betales af brugere af daginstitutioner, hvor man efter konservativ tankegang skal lægge mere vægt på betaling efter institutionens driftsudgifter end efter forældreindkomsten. Ikke bare skal eksempelvis en enlig forælder nu betale mere, for at andre mere velbærgede kan slippe billigere. Der skal også blive noget tilovers til at lempe skatten med for de højere indtægter. Alle skal fremover have det samme børnetilskud, hvilket vil sige, at man, forudsat at summen af udbetalte børnetilskud skal være den samme, må skære i de dårligst stillede børnetilskud for at kunne give bedre stillede noget mere. Det er simpelt hen asociale forslag, som aldrig vil kunne få vores støtte.

Men der er enkelte lyspunkter: uddannelsesstøtten skal ændres, således at forældreindkomsten ikke længere får nogen indflydelse på den tildelte støtte. Ja, man antyder endog, at den nuværende støtteform skal opbrydes. Ligger der heri et tilsagn om at afløse de statsgaranterede banklån med statslån – det skal jo være rentefrie lån efter de konservatives opfattelse – eller er det en form

for uddannelsesløn, som antydes? Det er unægtelig nye toner fra det konservative folkeparti, men vi er villige til at se på det.

Men ak, hurtigt kommer man tilbage til den konservative fortid. Der er endnu ikke midler nok til at forlænge proportionalstrækket. Nej, de arbejdsløse, der som tidligere sagt sikkert gerne vil forøge deres indtægt, skal også bidrage. Der er nemlig ingen, som efter 13 ugers ledighed skal kunne oppebære mere end mindstebetalingen til ledige uanset en tidligere indtægt.

Endelig skal, som rosinen i pølseenden, socialindkomsten tages op til nyvurdering. Man havde nær sagt: selvfølgelig skal vi heller ikke skånes for dette. Den sociale retfærdighed, der ligger i denne indkomstbetragtning, kan ikke tages for gode varer i de konservatives skattetanker.

Det er gavnligt en gang imellem, at grænserne mellem partiernes synspunkter trækkes op her i folketinget. Derfor skal de konservative ikke have utak, fordi de har fremsat dette forslag. Enlige forældre, lavindkomstgrupper skal betale, og arbejdsløse skal beskæres, for at indtægter med trækprocenter på 63 skal slippe billigere. Det er en gang asocial politik, som vi vender os imod.

Brixtofte (V):

Forslaget fra det konservative folkeparti får principiel støtte fra venstre. De problemer, der rejses i forslaget, interesserer i allerhøjeste grad også venstre, og mange af de konkrete anvisninger på, hvordan man skal løse problemerne, er venstre enig i.

Det er et stort samfundsmæssigt problem, at man har indrettet lovgivningen på en sådan måde, at skatter og aftrappende sociale ydelser i mange tilfælde helt forhindrer, at nogen får noget ud af at gøre en ekstra arbejdsindsats. Det, vores samfund har brug for, er, at vi arbejder os ud af problemerne, og derfor bør lovgivningen indrettes således, at de, der yder en indsats, også bliver belønnet.

Da venstre har fremsat et forslag, der minder meget om det her, og som er til behandling i politisk-økonomisk udvalg, vil jeg naturligvis foreslå, at vi i skatteudvalget får de bilag, som er relevante, og også får dette forslag oversendt fra politisk-økonomisk udvalg.

[Brixtofte]

Dér, hvor man siger, at der allerede er sket noget, er jo vedrørende daginstitutionsområdet. Tingene her er allerede blevet virkeliggjort af regeringen selv, idet regeringen jo her pr. 1. august går tilbage til, at man betaler en andel af driftsudgifterne og ikke, som det var hensigten, en andel af socialindkomsten. Så den del af dette forslag, kan man sige, er historisk, og det behøver vi ikke at træde mere i.

Med hensyn til de øvrige ydelser er det jo nok rigtigt, som hr. Erenbjerg fremhæver, at når man går over til at give ydelser uanset indtægt, så kan man også give ydelserne til dem, der måske ikke har så stort et behov. Her er vi inde i et meget stort dilemma, for på den ene side vil vi gerne forbeholde ydelserne til dem, der har behov, men på den anden side kan vi ikke indrette lovgivningen sådan, at alting aftrappes. Hvad bliver det næste? Bliver det også sådan i fremtiden, at når man skal ind og købe en bøj, skal man vise sit socialindkomstkort, og hvis man har en høj socialindkomst, skal man betale en høj kilopris, og hvis man har en lav socialindkomst, skal man betale en lav kilopris? Hvor man skal ende? Hvor meget skal man indtægtsregulere? Hvis man bliver ved med at indtægtsregulere alting, samtidig med at man har en høj marginalsat, kan vi ikke undgå at ende i den situation, som de radikale og mange andre har beskrevet så levende, at det ikke kan betale sig at forøge sin indtægt.

Her er vi altså i et dilemma, og vi må vælge. Man kan ikke fortsætte ad den linje, man er gået ind på, for det fører til et samfund, hvor det ikke kan betale sig at yde en indsats, og er vi først nået dertil, ja, så er hele grundlaget for vores velstand bukket under.

Glistrup (FP):

Fremskridtspartiet savler af begejstring, når vi møder et forslag som det her, der siger: betydelig lettelse af indkomstbeskatningen. Ja, det er rigtigt, hvad de konservative her har fat i. Det skal vi først og fremmest have af hensyn til de mennesker, hvis sag hr. Erenbjerg og økonomiministeren talte så varmt, for det er den eneste måde, hvorpå vi overhovedet kan sikre, at de mere end 200.000 arbejdsløse, som hr. Erenbjerg talte om, virkelig kan komme i beskæftigelse. Det

er den eneste måde, hvorpå de mennesker, som er i socialt vanskelige omstændigheder, som er klienter i sundhedsforvaltningen, virkelig kan få hjælp. Den eneste holdbare økonomiske måde at klare de ting på er simpelt hen at få produceret noget mere her i samfundet. Det gør man selvfølgelig ved at lette beskatningen af arbejdskraft, for så er der så uendelig meget mere arbejde, der kan blive udført, så uendelig meget større produktion, der kan blive udført.

Når økonomiministeren talte om, at man skulle reducere overarbejdet og ansætte nogle af de arbejdsløse, så er det lige præcis at gå den forkerte vej, for det bygger på den besynderlige statiske opfattelse af samfundet, at summen af arbejdet er konstant. Vi vil tværtimod ved at følge økonomiministerens anvisninger få endnu flere arbejdsløse. Jo mere vi reducerer overarbejdet, jo flere arbejdsløse får vi, fordi der simpelt hen bliver et fattigere og fattigere samfund, og derfor et samfund, der efterspørger færre og færre til at gå ind i en beskæftigelse.

Specielt kan man efter at have hørt sådan nogle besynderlige økonomiske refleksioner fra den, der beklæder stillingen som regeringens økonomiminister, nok have sine bange anelser, når de konservative et andet sted i deres forslag opfordrer regeringen til at udarbejde forslag, der skal klare det her. Det minder ærlig talt om, at når de konservative havner i helvede – og det gør de – så vil de gå hen til fanden og sige: vil du ikke sørge for kirkebyggeriet fremover, for så får vi nogle gode kirker? Det kan man simpelt hen ikke gøre. De konservative må selv påtage sig besværet med at formulere bestemmelserne for at nå den betydelige lettelse af indkomstbeskatningen, der jo er de lysende ord i dette beslutningsforslag.

Den teknik, de konservative vil benytte, er, at de særligt fremhæver, at man skal mildne progressionen. Nu er det ganske givet sådan i den konjunkturfase, Danmark er i, at enhver formindskelse af indkomstskatten vil føre til stærkt stigende beskæftigelse, og det vil føre til en meget stærk forbedring af vores betalingsbalanceunderskud. Jeg tror nu nok, at man alt taget i betragtning hellere skal bruge de midler, der er til rådighed, til fortrinsvis at forhøje den skattefrie bundgrænse, men det er trods alt et underordnet teknisk problem i denne forbindelse.

[Glistrup]

Når de konservatives forslags anden del taler om at løse samspilsproblematikken, så må vi stærkt fremhæve, at hvis man virkelig foretager disse massive lettelser af indkomstskatten, så har man dermed ganske automatisk fået samspilsproblematikken lempet ganske væsentligt. Derfor er der altså en stærkere indre sammenhæng mellem forslaget to dele, end de konservative selv fremhæver.

Men så er der problemet, hvordan dette så skal gennemføres. Der er der vist ikke nogen som helst tvivl om, at de konservative er på rette vej, når de siger, at det skal være ved offentlige besparelser. Det, der realøkonomisk skal ske, er, at vi skal mindske den offentlige sektor for at føre produktionskræfterne fra den offentlige sektor over i produktionsområdet, således at vi derigennem kan opnå at få tilbagebetalt den valutagæld, som er prækket os på. Men vi må bare gøre os klart, at med et statsbudget, der i øjeblikket er på vej op over 60 mia kr. i årsunderskud, skal der ganske betragtelige lettelser i de offentlige udgifter til, og disse 8, 12, 15 mia kr., som de konservative taler om, er småpenge, som ikke forslår noget som helst. Vi skal op på adskillige gange de beløb, for at det virkelig batter noget, for at det virkelig hjælper.

Man kan sige, at det er trist, at de konservative ikke er nået så langt, men de er da kommet et stort stykke længere, end da de i sin tid med Haunstrup Clemmensen og Hans Jørgen Lembourn som fortalere tegnede 1970ernes folkeparti. Det er godt, at de har lært noget. Hvor de har lært det, er i og for sig ligegyldigt, bare de har lært det.

Rahbæk Møller (SF):

Det er i sig selv sympatisk, at de konservative vil lave en skattereform, men desværre overser de, at de høje trækprocenter først og fremmest skyldes fradragene. Der er undersøgelser af, hvor stor en andel de forskellige indkomstgrupper betaler i skat af deres bruttoindkomst. De viser, at for hver indkomstgruppe drejer det sig om mellem 30 og 32 pct., stort set uafhængigt af indkomsten. Med andre ord smyger specielt de højere indkomster sig uden om skattebetalingen ved hjælp af fradragene. Bagsiden er selvfølgelig, at skatteprocenterne bliver meget store, og at indkomstfremgang rammes meget hårdt. Denne sammenhæng ser de konservative

overhovedet ikke, og det er jo heller ikke dem, må man sige, der har været mest ivrige til at presse på for at få en oprydning i fradragssjungen.

Jeg må også erklære mig uenig med det konservative folkeparti i, hvor lettelserne skal lægges. Det er rigtigt, at vi har behov for en vis forhøjelse af proportionalstrækket, men der er sandelig også behov for en lettelse af skatten af de mindre indkomster. Det viser i og for sig de konservatives egne tal. De viser, at netop indkomster omkring 80.000 kr. rammes hårdest af de nuværende regler, og det er som bekendt en indkomst under proportionalstrækket.

På den sociale side kan vi godt være enige med de konservative i, at alle aftrappingsordninger bør analyseres grundigt for at sikre, at folk får et vist udbytte af en indkomstfremgang. Det tror jeg i øvrigt at alle partier her i tinget er enige med de konservative i. Men når det kommer til de konkrete forslag, så er det svært at få øje på noget, vi kan blive enige om. F.eks. foreslås det, at børnetilskud skal gives til alle uanset indkomst. Det er for så vidt en meget sympatisk tanke, men de konservative foreslår altså, at provenuet skaffes ved at tage fra de børnetilskud, der gives til de mindre indkomster; med andre ord: de konservative foreslår direkte en omflytning fra de laveste indkomster til de højeste. Desværre er det symptomatisk for alle de forslag, de konservative kommer med. Vi må bestemt afvise det.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Forslaget til folketingsbeslutning om at gøre det mere fordelagtigt at forøge sin indkomst er vel egentlig en fortsættelse af den folketingsbeslutning, som et meget stort flertal i folketinget vedtog i samlingen 1972-73 om samordning af skat og sociale ydelser. Selve intentionen, at det skal kunne betale sig at tjene mere, er naturligvis udmærket. Dengang var det lidt svært at få de konservative med til at vedtage den beslutning, som vi havde forsøgt i længere tid at få vedtaget. Det lykkedes altså dengang, og nu kommer de konservative selv med en slags fortsættelse.

Der er rigtignok det at sige til det, at de konservative først og fremmest siger, at der skal skattelettelser til. Men der er ikke ét

[Bernhard Baunsgaard]

eneste forsøg på at foretage en nøgtern vurdering af, hvad det her vil koste. De konservative og de radikale har tidligere bebrejdet fremskridtspartiet, at det fremsætter forslag, uden at de har hold i virkeligheden. De konservative kommer så her og siger: man kan nok antage, at det hele går lige o-p op, fordi folk vil bestille mere og der kommer mere arbejde i gang. Hvad man taber på gyngerne, sætter man til på karrusellerne, det er omtrent sådan, og så gør det ikke så meget. Det var jo den slags argumentering, vi afviste skarpt, dengang hr. Glistrup var ene om at fremkomme med den her i salen.

Jeg er ked af, at de konservative i så alvorlige spørgsmål har båret sig ad på denne løstagsige måde og ikke er gået ind i en virkelig alvorlig gennemarbejdning af forslaget, før de fremsætter det. Jeg ville ønske, at vi i dag kunne have stået og diskuteret et forslag, som var virkelig alvorligt ment.

Det er jo rigtigt, som det er sagt, at det er mellemindkomsterne, der i Danmark beskattes dræbende hårdt. Jeg kan pege på, at det virkelige bodemiddel, det, som ville kunne lette mellemindkomsterne, virkelig forlænge proportionalstrækket, det er at sige, at folk med store indtægter i fremtiden ikke kan få lov til at få de mange fradrag, i hvert fald ikke når disse fradrag skal give ekstra stor rabat til folk med høje indtægter. Det er jo sådan, at samme fradrag i dag giver næsten det dobbelte i sparet skat, altså i skatterabat. Bare indtægten er høj nok, har man råd til at have fradragene.

Det var jo et meget smukt eksempel, venstres ordfører, hr. Brixtofte, kom med heroppe, da han harcelerede over, at vi vel snart skulle til at betale for bøkød i forhold til vores socialindkomst. Nå ja, men i dag betaler vi for at bo i forhold til vores skattepligtige indkomst, forstået på den måde, at bare vi tjener tilstrækkeligt, så bliver det billigere at bo. Stiger man i indkomst, falder den udgift, man har til at bo. Det kan ikke være rigtigt. Det opnås ved rentefradraget. Jeg ville ønske, at det havde været sådan noget, de konservative havde bragt ind, så vi kunne tage det alvorligt.

Dette kan vist kun betegnes som et forslag, man fremsætter, for at folk skal tro, at man mener et eller andet på dette område. Men hr. Gammelgaard kan ikke forlange, at vi skal tage det alvorligt herinde.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Når hr. Bernhard Baunsgaard vælger at angribe andre partier for ikke at have fuldstændig fast grund under fødderne i de beregninger, de fremfører, så skal han ikke gøre det på den infame måde, at han bare siger det sådan i bred almindelighed, som om sådan var det.

Der er ikke noget som helst eksempel i fremskridtspartiets forslag på, at der ikke har ligget ganske klare og sikre beregninger bag ved det, vi har foreslået. Vi kan være uenige, og vi er stærkt uenige om, hvilken økonomisk politik vi skal føre, om vi skal føre den, som de radikale nu har været med til gennem de sidste 20 år, der ødelægger landet, der gældsætter os, der skaber arbejdsløshed, eller om vi skal forbedre forholdene for den lille mand, for den ældre, for den syge, gennem fremskridtspolitikken.

Hr. Bernhard Baunsgaard kan ikke stå her og bare i bred almindelighed ud i den blå luft slynge ud, at der skulle have været noget som helst fremskridtsforslag, der ikke var ganske klart og sikkert funderet i sit grundlag. Vi har stillet nogle ændringsforslag om besparelser på finanslovsforslaget. Det er måske noget, hr. Bernhard Baunsgaard har bemærket i sine år herinde.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jå, det er jo netop det, jeg har bemærket. Det, jeg tænkte på, og det, jeg gerne skal henvise til, var, da daværende finansminister Knud Heinesen gennemgik følgerne af de besparelsesforslag, fremskridtspartiet havde stillet til finanslovsforslaget, hvor der ikke fulgte beregninger med for den enkelte familie. Det blev ganske klart afsløret af finansminister Heinesen, at det ville medføre, at de svage i samfundet fik det dårligere. Det var det, jeg tænkte på.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Jeg skal sørge for, at hr. Bernhard Baunsgaard i sin påskepost finder hr. Svend Andersen (Rosk.a.)s svar på de ting, sådan at hr. Bernhard Baunsgaard vil kunne se, at hr.

[Glistrup]

Heinesen havde aldeles ét hundrede procent uret.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ja, jeg kan godt huske hr. Svend Andersen (Rosk.a.)s svar. Jeg kan også huske, at der var vist ingen uden for fremskridtspartiet, der tog det svar alvorligt.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Så kan alvorens time oprinde for hr. Bernhard Baunsgaard nu under påskehøjtideligheden.

Første næstformand (Enggaard):

Vi fortsætter nu i talerrækken.

Bollmann (CD):

Umiddelbart må jeg på CDs vegne sige, at det foreliggende beslutningsforslag også efter vor opfattelse peger på noget meget centralt i hele vor skatte- og sociallovgivning. En total skattereform – det er vel egentlig en forudsætning for gennemførelsen af forslaget – har mange partier jo gennem årene talt om i meget lang tid, men de gange, en mere omfattende reform har været drøftet her i tinget, har der jo ikke været politisk mulighed for at komme igennem med noget sådant.

Det er naturligt, at netop mellemindkomsterne bliver ramt, som det også er påpeget i forslaget, af denne samspilsproblematik, og det er rigtigt, at en væsentlig forhøjelse af proportionalstrækket vil kunne løse en del af problemerne. Men som andre har været inde på det, kræver en sådan forhøjelse, at provenuet kan findes andre steder, og her kniber det vel nok mere med enigheden. Forslagsstillerne siger, at finansieringen skal ske igennem besparelser, og henviser i den forbindelse til partiets ændringsforslag til de senere års finanslovsforslag. Dertil er at sige, at det er let nok at komme med uspecificerede besparelser. Rent faktisk er der i det år, der er gået, gennemført endog meget store besparelser af andre partier og af regeringen.

Der peges på en række konkrete områder, hvor kollisionen mellem beskatning og offentlige ydelser viser sig særlig tydeligt. CD vil gerne være med til at diskutere løsnings-

muligheder, selv om forslagsstillerne som sædvanlig benytter lejligheden til et angreb på socialindkomstbegrebet.

Må jeg slutte med at sige, at vi kan være enige i det synspunkt, at det selvfølgelig skal kunne betale sig at tjene mere, og vi vil som sagt gerne være med til i udvalget at undersøge de enkelte punkter, man har peget på. Men vi har altså i øjeblikket lidt svært ved at se, hvordan finansieringen af de gode intentioner skal kunne ske.

Wilhelm (VS):

Det lader til at være et dogme, at det skal være fordelagtigt at forøge sin indkomst, og det lyder måske selvfølgelig, at man på forhånd kan betragte det som helt ude ad tangenten, hvis man modsiger det dogme. Jeg vil ikke desto mindre gerne modsige det. Jeg vil i hvert fald gerne gøre opmærksom på, at dette dogme strider mod det, som over halvdelen af denne sal ellers er parat til at sige ved andre lejligheder, nemlig at vi må modvirke de store indkomstforskelle. Man kan nu engang ikke gøre begge dele.

Når vi taler om de store indkomstforskelle – i hvert fald dem, der ikke har illusioner om, at det kan ændres ved selve løndannelsen, når man befinder sig i et samfund, hvor arbejdskraften er en vare på markedet og bliver betalt efter, hvad man tror man kan tjene på den – så plejer mere end halvdelen af denne sal rundt omkring i landet, når man diskuterer de ting, at sige: det er også et problem, det må vi gøre noget ved; kan det ikke gøres over en solidarisk lønpolitik, og det kan det nok ikke ret langt, så må det gøres over socialpolitikken og over skatterne.

Når det endelig en sjældnen gang viser sig med de mest konstruerede eksempler, at der findes en enkelt familie, hvor det er lykkedes at komme så langt over socialpolitikken og over skatterne, at der ligger et vist realindkomstudlignende element i disse ting, så slår man alarm, og så siger man, at nu er den helt gal, og nu er der samspilsproblemer, og jeg ved ikke hvad. Vi synes, det er godt, at det i enkelte tilfælde er lykkedes. Vi synes, det er alt for sjældent, og at det er alt for outrerede eksempler, man kan give på, at det er lykkedes ved hjælp af de sociale ydelser og andre ydelser bestemt af indkomst og skattesystemet i nogen grad at få afbødet de

[Wihjelm]

store indkomstforskelle. Derfor kan vi selvfølgelig slet ikke tilslutte os selve grundtanken i dette forslag.

Vi synes, der er grund til at hidse sig op over og være meget opmærksom på den skala, de konservative har ledsaget bemærkningerne med, hentet fra lovmodellen. Der er virkelig grund til at hidse sig op over, at det faktiske skattetryk, ydelserne taget i betragtning, er så degressivt, som det her fremgår, at man banker ud med et faktisk skattetryk på et par og halvfjerds procent på jævne indtægter, men når man kommer godt op på stigen, er man nede på et faktisk skattetryk på et par og halvtreds procent eller på 57 pct. Det er en provokation naturligvis. Det burde naturligvis laves om. Men det er ikke så meget det, man er ude efter, i hvert fald ikke i henseende til at erkende, at skattesystemet altså er temmelig ineffektivt over for de høje indtægter.

Jeg skal lige tilføje, at det selvfølgelig ville se endnu mere grelt ud, hvis man havde lavet realistiske opstillinger, hvis man ikke for de meget store indtægter havde gjort de samme forudsætninger med hensyn til lejebolig og med hensyn til antal børn osv., som man her har gjort. Hvis man havde lavet realistiske opstillinger for, hvad de typiske fradrag for disse indkomstkategorier er, så ville det se endnu mere grotesk ud med det faktiske skattetryk. Det var der grund til at gøre noget ved, og det er vi parate til at være med til at gøre noget ved, som vi også var det sidste forår, da det drejede sig om renteskatteordningen, men ikke på den måde, det konservative folkeparti her foreslår, hvor det er helt andre ting, de har ladet sig provokere af.

Til sidst vil jeg bare sige, at jeg finder – ligesom ministeren gjorde opmærksom på det, på en lidt anden måde ganske vist – at det er meget pudsigt, at forslagsstillerne i bemærkningerne kursiverer 5–6 linjer, som handler om den katastrofe, det er, at den disponible realløn for alle normale familieindkomster i årene fra 1978 til 1980 er faldet med 6 pct. Det er jo netop ikke samspilsproblematikken, der her ligger til grund; det er lige præcis den indkomstpolitik, som de konservative i øvrigt har ønsket skulle være 3 gange stærkere. Det er den, der har ført til et fald i disponibel realindtægt for alle normale familieindtægter på 6 pct.

Vi kan altså ikke tilsige dette forslag nogen særlig velvillig behandling.

Flygaard (DR):

Med hensyn til retsforbundets stilling til det foreliggende forslag til folketingsbeslutning om at gøre det mere fordelagtigt at forøge sin indkomst vil jeg først og fremmest gøre den bemærkning, at vi gerne vil henvise til det beslutningsforslag, som vi selv har fremsat om en indkomstskattereform. Der vil de konservative faktisk kunne finde den holdning, vi har til det konservative forslag.

Vi vil i denne forbindelse pege på, at vi som en forudsætning for en lavere indkomstbeskatning gerne vil være med til at skaffe et skatteproveneru ad anden vej, men det har jeg ikke fornemmelsen af at just de konservative vil være med til i den foreliggende situation.

Jeg tror, der er meget fornuft i at forlænge proportionalskattestrækket eller eventuelt gennemføre en helt proportional beskatning. Når retsforbundet i øvrigt må tage afstand fra det foreliggende forslag, hænger det helt klart sammen med, at der er den store forskel på den konservative opfattelse og retsforbundets opfattelse, at man her helt vil undlade en fradragsreform. Efter vores opfattelse er det nødvendigt, så længe vi har det nuværende indkomstskattesystem, at man har et socialindkomstbegreb. Det ønsker de konservative at stryge; det gør vi ikke. Vi foretrak sådan set, at man fik en indkomstskattereform, hvor man samtidig fik en fradragsreform, men det er nok ikke den konservative livret.

Derfor kan vi som nævnt ikke støtte forslaget.

Gammelgaard (KF):

Allerede i folketingssamlingen 1972–73 beskæftigede folketingsmedlemmerne sig med den helt afgørende problemstilling, som er rejst i det af os fremsatte beslutningsforslag, og det var et meget stort flertal her i folketingsmedlemmerne, dengang man vedtog at igangsætte et udredningsarbejde vedrørende dette afgørende samspilsproblem.

Da man skulle til at drage konsekvenserne af de resultater, man nåede frem til i udredningsarbejdet i 1970'erne, var det, ligesom man opgav fra regeringens side. Så skiltes vandene, som vi også har oplevet det i dag.

[Gammelgaard]

Alligevel har det såkaldte lovmodelråd under økonomiministeriet udarbejdet ajourførte tabeller over virkningen af forøget indkomst med hensyn til skat og med hensyn til de indkomstafhængige offentlige ydelser. Det er vort udgangspunkt i dag. Jeg kan sige, at samtlige de tal, som står i bemærkningerne til vort beslutningsforslag, bygger vi naturligvis på lovmodelrådets virksomhed.

Vi har taget konsekvensen af det, man er nået frem til i lovmodelrådet, og har forsøgt at opstille et konstruktivt forslag til, hvorledes man kunne løse de problemer, som opstår, når man forøger sin indkomst nominelt her i landet. Vi ser, at man i realiteten i en række tilfælde ikke får nogen disponibel realindkomstfremgang.

Vi må konstatere, at skillelinjen her i tinget går imellem de partier, der er klar til at tage konsekvensen af dette, at det i dag ikke kan betale sig at arbejde, og gennemføre en indkomstskattelettelse og gennemføre ændringer i konstruktion af de indkomstafhængige offentlige ydelser, og på den anden side de partier, som ønsker at fortsætte udjævningen i vort samfund, som ønsker, at det fortsat skal kunne betale sig ikke at arbejde.

Økonomiministeren siger på den ene side – og dér er det nok økonomiministerens ideologiske baggrund, der kommer frem – at han må afvise hovedsigtet i forslaget, samspilsproblemet foreligger ikke generelt, og problemet er ikke af det omfang, som det konservative folkeparti peger på. Men på den anden side – og dér er det den mere saglige, embedsmandsagtige økonomiminister, der kommer frem – kan man ikke totalt afvise, at skattelovgivningen og de indkomstafhængige offentlige ydelser, sådan som vi kender dem i dag, giver anledning til problemer. Hvis der er tale om, siger økonomiministeren, reel indkomstnedgang ved nominel indkomstfremgang, må vi prøve at se på lovgivningen.

Jeg synes, økonomiministerens tale var udtryk for, at man ikke var klar til at tage de helt nødvendige konsekvenser af de resultater, som lovmodelrådet er nået frem til. Det er imidlertid ganske og aldeles nødvendigt, hvis vi vil løse de fundamentale problemer i dette samfund, som jo er, at vi har en stor arbejdsløshed, og at vi har et stort underskud over for udlandet. Vi kan kun løse disse problemer igennem en forøgelse af produktio-

nen, igennem en forøgelse af erhvervenes konkurrencedygtighed.

Over for de indvendinger, som er blevet rettet, hvad angår forslaget provenumæssige virkninger, vil jeg gerne fremføre, at en gennemførelse af den lovgivning, vi lægger op til, så det igen kan betale sig at gøre en ekstra indsats, jo i sig selv vil bevirke, at realindtægterne, den private opsparing og statens indtægter vil blive forøget. Det er derfor sandsynligt, at den samlede reform, som vi lægger op til, trods nedsættelse af skattesatser og trods eventuelle provenutab ved ændringer af de offentlige ydelsers konstruktion for en stor del vil betale sig selv. Hertil kommer, at man kan realisere de besparelsesforslag, som vi har stillet i forbindelse med finanslovbehandlingen, og som jo er forslag, der vil blive forøget i omfang fra år til år, hvad angår besparelsevirkning. Dermed kommer der ligevægt, hvad angår det offentliges provenu.

Samtidig opnår man gennem lettelsen af skattetrykket og ændring af samspilsproblematikken, at man letter presset for at få højere nominelle indkomster. Dermed forbedrer vi konkurrenceevnen over for udlandet, vi letter mindre virksomheders, selvstændiges og lønmodtageres anstrengelser for selv at gøre en indsats for bedre kår. Vi begrænser inflationen, og vi sætter realløn og beskæftigelse i vejret. Der er ingen anden vej frem, hvis vi vil løse vore problemer, end at gå ind i en drøftelse af de konservative tanker, og det er jo netop det, vi lægger op til.

Vi er blevet kritiseret for, at vi ikke i detaljer har udarbejdet vore forslag. Ja men hvorledes skulle vi dog kunne gøre det? Vi har jo ikke et stort embedsmandsapparat til rådighed til konkretisering med kroner og øre, f. eks. når det gælder de forskellige offentlige ydelsers konstruktion. Det er jo det, vi lægger op til nu skal foregå i skatte- og afgiftsudvalget. Vi må have en drøftelse af skattesystemet, hvorledes vi kan reformere det – vi kan anvende lovmodellen hertil – og vi må også bruge lovmodellen til at gennemgå, hvorledes vi kan få ændret helt konkret, med kroner og øre på, de offentlige ydelsers konstruktion. Det er det, vi lægger op til.

Jeg må sige specielt til det radikale venstres ordfører, at det er jo interessant at mærke sig, at det radikale venstre, som i 1970'erne var så ivrigt for at rejse denne pro-

[Gammelgaard]

blemstilling med samspilsproblematikken, i dag ikke tager alvorligt, hvad det konservative folkeparti kommer med. Vi lægger op til en forhandling, en bred forhandling i udvalget om at nå frem til de rigtige løsningsresultater, de konkrete løsningsresultater, og naturligvis er det dybt alvorligt ment, hvad vi fremsætter fra konservativ side.

Der er ikke tale om en gang asocial politik, som det er blevet nævnt af en af ordførerne fra venstre side her i salen. For hvem er det, det først og fremmest går ud over, hvis vi fortsætter med de nuværende systemer? Det er jo lavindkomstgrupperne og mellemindkomstgrupperne, ud over at det for højere indkomster også gør sig gældende, at man i mange situationer oplever, at selv om man gør en ihærdig indsats for at forøge sin indkomst, så rammes man med en reel beskatning på over 100 pct. Som sagt rammes lavindkomstgrupperne og mellemindkomstgrupperne særdeles hårdt af den problemstilling, som vi har rejst, altså dels af skattetrykket og dels af samspilsproblemet. Der er derfor i høj grad grund til for alle befolkningsgrupper at møde vort forslag positivt og se hen til, at det kan gennemføres. Jeg håber, at vi i skatte- og afgiftsudvalget får en saglig drøftelse af disse meget relevante problemer, og at alle partier vil deltage i selve det arbejde, som nu skal foregå på baggrund af de udregninger og udredninger, vi kan få foretaget i centraladministrationen i de forskellige ministerier.

Det må føre frem til efter min opfattelse, at et bredt flertal her i folketinget ændrer på vores indkomstskattesystem, som vi har angivet det, og ændrer på de offentlige ydelsers konstruktion, herunder også på det socialindkomstbegreb, som mange i øjeblikket ligger under.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg går ud fra, at også det konservative folkeparti erkender den internationale økonomiske udvikling og den forringelse af bytteforholdet, der har fundet sted set ud fra et dansk synspunkt. Når den konservative ordfører derefter siger, at de og de grupper ikke skal have fald i realindkomsten, så spørger jeg: hvem er det så, der skal have fald i realindkomsten?

(Kort bemærkning).

Wilhelm (VS):

Jeg var ellers parat til, men nåede det ikke i mit indlæg, at rose forslagsstillerne for, at de med deres forslag havde undgået den fordommende, forvirrende, forkerte, men ellers sædvanlige salgsetiketteformulering, at det skulle kunne betale sig at arbejde, og mere regulært har kaldt forslaget, hvad det drejer sig om, nemlig at det skal være mere fordelagtigt at forøge sin indkomst.

Det kan *ikke* betale sig at arbejde. Det kommer det heller ikke til efter hr. Gammelgaard m. fl.s forslag. Når folk arbejder, er det, fordi de er nødt til det, og i bedste fald fordi de kan lide det. Men så længe man med konservativ hjælp har sørget for, at det kan betale sig at fradrage, og at det kan betale sig at have arbejdsfrie indkomster – for de ser jo helt anderledes ud rent skattemæssigt end de lønindtægter, der er nævnt i bemærkningerne – så kan det naturligvis ikke betale sig at arbejde, og det kan de konservative ikke råde bod på på denne måde. Jeg er ked af, at hr. Gammelgaard falder tilbage til den fordommende terminologi, når man nu havde undgået den i forslaget.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg undgik i mine indledende bemærkninger til det konservative forslag at bruge stærke udtryk. Jeg var også fristet, da jeg læste det, til at bruge udtryk, som visse ordførere brugte, f. eks. »løsagtigt forslag« osv. Men jeg må tilstå, at efter at jeg nu har hørt ordførerens argumentation, så bliver jeg næsten fristet til at være enig med dem, der har brugt betegnelsen »løsagtig«.

Det er fantastisk, at man fra konservativ side kan tro, at man ved hjælp af disse patentløsninger, man her serverer, kan klare en hel masse realøkonomiske problemer. Hr. Gammelgaard foregav faktisk, at disse patentløsninger, som de konservative hermed fremlagde, skulle kunne løse væsentlige realøkonomiske problemer. Det nærmer sig faktisk den Glistrupske argumentation, og det synes jeg er meget beklageligt.

En ting er, at de konservative ligesom fremskridtspartiet ikke er tilhængere af en social udjævning. Det er jo en ærlig sag, at man vil have indkomstforskelle og formueforskelle. Man må så selvfølgelig til gengæld

[Økonomiministeren]

acceptere, at vi er nogle andre, som finder, at man bør have en social udjævning både af indkomster og af formue. Men vi, der mener, at man bør foretage en udjævning via skatterne og formuepolitikken og socialpolitikken, behøver ikke være blinde for, at der i den lovgivning, vi har gennemført for at få en mindre asocial udvikling i indkomst og formue, end markedsforholdene tilsiger, kan opstå nogle utilsigtede forhold. Vi erkender, at der på nogle grænseområder kan opstå utilsigtede forhold, som medfører, at man ved en nominel indkomstforøgelse risikerer på grund af denne indkomstforøgelses placering i tilskudssystemet og skattesystemet at gå ned i disponibel indkomst.

Det er vi villige til at se på, som jeg sagde, og det behøver man faktisk ikke at anlægge embedsmandsagtige betragtninger for, som hr. Gammelgaard kaldte det; det er almindelig sund fornuft, at sådan noget kan man godt se på. Selv om man i øvrigt er tilhænger af udjævning, kan man godt være modstander af utilsigtede virkninger af de regler, vi har indført.

Jeg gør opmærksom på, at der kom nogle resultater ud af det udvalgsarbejde, som blev resultatet af den tidligere drøftelse. Man afskaffede faktisk visse skarpe aftrapninger og lavede nogle lempeligere aftrapninger, både hvad angår boligsikring, og hvad angår fripladser på daginstitutioner. Da fjernede man nogle meget kraftige eksempler på utilsigtede virkninger på den disponible indkomst.

Det er vi altså fortsat tilhængere af at finde metoder til, men jeg synes, det er fantastisk, at man her vil foregøgle tilhørerne, at ved de forslag, de konservative fremlægger her, skulle man kunne hindre, at man fik en realindkomstnedgang her i den periode, hvor samfundet bliver fattigere på grund af de stigende oliepriser.

Det, vi kan hindre, er, at denne realindkomstnedgang utilsigtet bliver forøget på specielle områder. Det er vi altså parate til at deltage i.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal såmænd ikke forlænge diskussionen meget, men kun bemærke, at når jeg ikke tager udspillet fra de konservative alvorligt – jeg har egentlig sagt det én gang – er det, fordi man ikke har foretaget blot de

nødtørftigste beregninger over det. Hr. Gammelgaard foreslår, at vi drøfter forslaget i udvalget. Ja men hvad er det, vi skal drøfte? De gode hensigter? Hvorfor har man dog ikke brugt sin tid til at foretage nogle beregninger, regne nogle eksempler ud, skønne over, hvad det vil koste, hvad det medfører af tab, og hvem der så skal betale for tabet? Så havde der været noget at drøfte. Det ville jeg gerne.

Jeg skal endnu engang beklage, at de konservative ikke har taget dette problem mere alvorligt, men at man bare fremsætter et sådant forslag.

Glistrup (FP):

Det er trøstesløst, at det socialistiske flertal, der så tydeligt tegner sig i denne debat, bare bliver ved med hændervridende at sige, at her i denne periode, hvor samfundet bliver fattigere, skal det være sådan og sådan. Ja men det er da netop det, vi skal hindre, at samfundet bliver fattigere. Vi skal jo selv gøre samfundet rigere.

Når hr. Flygaard som den sædvanlige bannerfører for socialistflertallet spørger, om vi dog ikke har opdaget, at Danmarks bytteforhold er blevet forringet, og siger, at derfor må vi gå tilbage osv., så må man spørge hr. Flygaard, om han ikke har opdaget, at der engang i sidste århundrede var en mand – eller måske snarere flere mænd – der sagde: hvad udad tabes, skal indad vindes. Det er jo netop det, dette forslag går ud på. Det er jo i den grad et modsvar i det 20. århundrede til, hvad Dalgas gjorde i det 19. århundrede. Man kommer her og siger: igennem disse betydelige lettelser af indkomstskatten opnår man, at Danmark bliver rigere. Flere af ordførerne har citeret en sætning i forslaget bemærkninger om, at der sker et fald på 6 pct. i reallønnen. Det er simpelt hen bare udtryk for, at samfundet er blevet fattigere, for vi har jo nogenlunde det samme antal indkomstmodtagere. Det er den fattiggørelse, vi skal kæmpe imod.

Hr. Wilhjelm sagde, at dette fald skyldes den førte indkomstpolitik. Det kommer selvfølgelig an på, hvordan man definerer indkomstpolitik. Det er helt oplagt, at det skyldes den førte politik herinde alt i alt, idet man har gjort det så fortvivlende lidet tillokkende at øge det nationalprodukt, som vi 5

[Glistrup]

millioner mennesker skal fordele, i kraft af alle de restriktioner og skatter og andre hindringer, kontrolregler osv., som man har lagt på produktionen, samtidig med at man med den førte politik har gjort det tillokkende at investere passivt ved at købe statsobligationer til 20 pct., som ikke giver nogen produktion.

Man skal ikke anvende disse statiske betragtninger, som socialisttalerne herinde bliver ved og bliver ved med at køre i. Det er et forslag om en dynamisk politik, om at ændre tilstandene og ikke bare at give op i håbløshed, fordi der er nogle oliepriser, der langt om længe er steget, og fordi der er nogle bytteforholdstal, der er blevet noget dårligere. Det skal tværtimod motivere os til at sige: så smøger vi ærmerne op, så gør vi det tillokkende selv at skabe større produktion – ved at vi foretager de betydelige nedsættelser af indkomstskatten, som dette forslag går ud på. Fat dog mod alle sammen i stedet for at være så fortvivlende nedslående at høre på!

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg tror ikke, socialisterne i denne sal vil anse mig for at være bannerfører for socialisterne. Det mener jeg heller ikke selv jeg er. Jeg vil meget beklage, at man i langt højere grad med venstrefløjen kan få en fornuftig samfundsdebat, end man kan få med højrefløjen herinde. Det synes jeg sådan set er meget kedeligt, men det er der jo ikke noget at gøre ved.

Jeg vil gerne sige til hr. Glistrup, at uanset hvilket politisk parti og hvilken regering der havde magten, kunne man jo ikke forhindre, at bytteforholdet blev forringet, og at vi blev nødt til at drage nogle økonomiske konsekvenser af dette. Det er, som om, at bare man havde ført en anden økonomisk politik, så havde vi også klaret det med bytteforholdet. Hr. Glistrup ved eller burde vide, at sådan forholder det sig ikke.

Rahbæk Møller (SF):

Hr. Gammelgaard sagde, at det navnlig var de små og mellemindkomsterne, der var ramt af den nuværende tingenes tilstand. Om det er rigtigt eller ej, afhænger unægtelig af, hvad man lægger i små og mellemindkomster. Hvis vi kigger på konkrete tal, kan vi jo

se på de tal fra lovmodellen, som de konservative selv anfører i deres bemærkninger. Her ser vi, at de hårdest ramte er dem, der tjener omkring 80.000 kr., og som har en effektiv marginalskatteprocent på 75,7 pct. De mindst ramte er dem, der tjener omkring 160.000 kr., og som har en effektiv marginalprocent på 52,4 pct. Men sagen er, at alle de skattelettelser, som de konservative foreslår her, overhovedet ikke vil gavne dem, der tjener 80.000 kr., men vil gavne dem, der tjener 160.000 kr.

Det samme gælder de forskellige sociale omlægninger. Der står hist og her nogle uforpligtende bemærkninger om, at vi i udvalget skal indhente beregninger over ændringer af boligsikringen osv. Den slags er så uforpligtende, og det er umuligt at afvise, at det også kan komme til på en eller anden snedig vis at gavne de mindste. Men alt, hvad der er nogenlunde konkret, går udelukkende ud på at gavne de store indtægter, dem, der har det mindste behov.

De konservative er under dække af at løse et alvorligt problem for nogle lavindkomstgrupper kommet med en række forslag, der udelukkende betyder en kraftig omfordeling fra dem, der i forvejen har mindst, til dem, der i forvejen har mest.

Gammelgaard (KF):

Det er blevet nævnt nogle gange, at den vestlige verden er inde i økonomiske vanskeligheder i almindelighed, og at det er dem, der smitter af på den danske situation. Men hvis man prøver at kigge på de forskellige udredninger af, hvorledes Danmark er placeret i forhold til en række andre vestlige lande, viser de fleste af disse udregninger, at Danmark står dårligst af de vestlige lande. Vi ligger dårligst med hensyn til arbejdsløsheden, som er meget stor; vi ligger næsten i top af alle de vestlige lande. Og vi ligger meget højt, hvad angår betalingsbalanceunderskud og gæld til udlandet. Vi ligger så at sige også her i top.

Hovedårsagen til, at det går ekstra dårligt i Danmark, er, at man har drevet den sociale udjævning så vidt og man har gjort den offentlige sektor så stor, at det ikke kan betale sig at udføre en arbejdsindsats i det danske samfund. Derfor kan vi ikke få igangsat den produktion, de investeringer, som er nødvendige, for at vi kan komme bare nogenlunde

[Gammelgaard]

ud af de økonomiske vanskeligheder. Det er grunden til, at det går dårligere i Danmark, end det gør andre steder.

Når vi derefter prøver at se på, som vi har beskrevet det, hvorledes den politiske udvikling har været i denne sal vedrørende de problemer, vi har rejst, så er det fantastisk, at det, som man i 1970'erne mente var et hovedproblem, et helt afgørende spørgsmål, både hvad angår skattepolitikken, og hvad angår de sociale tilskud, nemlig den samspilsproblematik, som vi påpeger i forslaget, ja, det har man ligesom glemt, det ønsker man ikke at gøre noget alvorligt ved fra regeringens side og fra en række partiers side, der står regeringen nær.

Det er naturligvis baggrunden for, at det konservative folkeparti har rejst denne debat. Vi må i gang med det arbejde, som følger naturligt af, at nu sidst lovmodelrådet er kommet med sin beretning, der viser, hvor alvorlige problemerne er, hvor lidt man får ud af – hvis man overhovedet får noget ud af – at bestille noget her i samfundet.

Jeg bemærkede, at hr. Flygaard sagde, at han havde et større ånds-fællesskab med venstrefløjen. Sådan opfattede jeg hr. Flygaard. I hvert fald mente han, at man kun kunne føre en meningsfuld samfundsdebat med venstrefløjen. Jeg må sige til hr. Flygaard, at det bærer hans partis afstemninger her i salen så sandelig også mere og mere præg af. Vi ser jo i stadig stigende omfang, at hr. Flygaards parti stemmer sammen med regeringen og stemmer sammen med specielt venstrefløjen her i salen.

Når hr. Rahbæk Møller siger, at de forslag, vi kommer med, ikke vil gavne de lavere indtægter, holder det jo ikke stik. De skattelettelser, som vi lægger op til, vil naturligvis også gavne de lavere indtægter, samtidig med at f. eks. vort folkepensionsforslag, men også vore forslag på en række af de øvrige områder, hvad angår offentlige ydelser, jo også og ikke mindst vil gavne lavere indtægter og mellemindkomster. Der er bestemt tale om ligevægt i dette forslag.

Man kan lige så godt se i øjnene, sådan som også det store folketingsflertal indså i 1970'erne, at det er det centrale problem i dansk økonomi, vi her er ved, at indkomstskattetrykket er blevet for højt, og at vore indkomstafhængige offentlige ydelser efterhånden er blevet således indrettet, at ingen

gider gøre en ekstra indsats. Det konservative folkeparti er tilhænger af en rimelig social udjævning. Det har vi altid vedkendt os. Vi er et socialt ansvarsbevidst parti. Men man kan også drive den sociale udjævning for vidt, og det er det, der er sket her i landet.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg brugte ikke udtrykket, at retsforbundet havde et åndeligt fællesskab med venstrefløjen i dansk politik. Det, jeg gav udtryk for, var, at det var nemmere at få en dialog med venstrefløjen, end det var at få en dialog med højrefløjen i dansk politik. Når man tager i betragtning, hvilken stilling retsforbundet f. eks. har taget i arbejdsmarkedspolitikken, og hvilken stilling vi har taget i erhvervspolitikken, så har jeg meget, meget svært ved at se, at det er udtryk for en socialistisk tankegang.

Hr. Gammelgaard er på det konservative folkepartis vegne ked af, at hans forslag ikke får større tilslutning. Det kunne måske hænge sammen med, at han sådan set kun tager den ene side af problemet op. Hvis det var således, at de konservative kunne formås til bare et stykke hen ad vejen at være med til en fradragsreform, var det muligt, at man langt nemmere kunne komme på en langt større grad af talefod med hinanden.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Nu må hr. Gammelgaard altså forklare mig, hvilken glæde folk, der tjener 80.000 kr., har af, at man forlænger proportionalstrækket og indfører en glidende skala for den del af skalaen, der ligger over proportionalstrækket. Jeg forstår det simpelt hen ikke.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget yderligere, men jeg kan ikke holde mig fra at komme med et par enkelte bemærkninger til hr. Gammelgaard.

Det forekommer mig, at det forslag, som hr. Gammelgaard her har fremsat, i mindre grad end tidligere tiders konservative forslag her i tinget er udtryk for, at partiet er tilhænger af en rimelig social udjævning. Mig forekommer det at være et temmelig asocialt forslag, man netop her fremsætter. Jeg synes,

[Økonomiministeren]

det i betænkelig grad ligner de forslag, som hr. Glistrups parti fremsætter.

Beskrivelsen af Danmarks tilstand med baggrund i internationale udredninger, som hr. Gammelgaard foretog den, var heller ikke alt for rigtig. Det var snarere en lidt statisk betragtning, og nu skal vi jo være så dynamiske, siger både de konservative og hr. Glistrup.

Ser man på udviklingen i det sidste år eller halvandet år, vil man, hvis man har været opmærksom, have bemærket, at vi relativt har forbedret vores stilling sammenlignet med de andre vestlige lande. Det er sådan, at de andre vestlige lande har fået nogle meget store ændringer i deres betalingsbalancer, meget større ændringer, end vi har fået i den samme periode. Der er tale om en negativ retning, mens vores betalingsbalance, som man ved, har forbedret sig. Handelsbalance-tallene fra det sidste halve år og fra begyndelsen af dette år viser også væsentlige forbedringer sammenholdt med de andre lande. Det kunne jo tyde på, at der faktisk bestilles noget, og at man også kan afsætte varerne. Det er det, der sker.

Der er ingen grund til at foretage videre stimulanser af marginalindtægterne – bortset fra de særlige tilfælde, som jeg har nævnt, hvor man har utilsigtede virkninger af vores sociallovgivning. Der er ingen grund til at foretage en så gigantisk svækkelse af vores sociale system, som de konservative nu ønsker det. Det vil være at ødelægge hele det velfærdssamfund, vi har opbygget. Jeg finder det fantastisk, at de konservative nu går sammen med hr. Glistrup om det.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Nu bevægede økonomiministeren sig langt ud i det demagogiske. I de konkrete forslag, som er stillet i det beslutningsforslag, der foreligger, er der jo ikke tale om noget asocialt eller en gigantisk svækkelse af vores sociale system, som økonomiministeren omtalte.

Vi foreslår, at man sammenarbejder folkepensionens grundbeløb med pensionstillægget til et samlet pensionsbeløb, som udbetales uden nedslag uanset indkomst. Det er dog ikke asocialt.

Betalingsreglerne for daginstitutioner bør ændres, så betalingen i højere grad varierer

efter driftsudgifternes størrelse og antallet af benyttede timer og i mindre grad efter forældreindkomsten. Ja men det er jo lige det, regeringen har været nødt til at fastholde, fordi man måtte opgive sine socialindkomst-beregninger på det felt.

Ensartede børnetilskud til alle genindføres.

Uddannelsesstøtten ændres – det var der tilslutning til fra socialdemokratiets ordfører – så forældreindkomsten ikke længere får indflydelse på støtten.

Boligsikringen skal ændres, så man i højere grad imødekommer dette forslags synspunkter.

Endelig må vi have et mere retfærdigt socialt indkomstbegreb.

Ministeren var kommet for langt ud her.

Må jeg sige til hr. Rahbæk Møller, at for dem på 80.000 kr. gælder naturligvis som for en række andre indkomstmodtagere på andre indkomstniveauer, at de vil have fordel af, at de kan forøge deres indkomst. Jeg er da ikke blind for, at vi i skatte- og afgiftsudvalget, hvortil jeg gerne ser at dette forslag bliver henvist, får foretaget beregninger også over, hvorledes en forhøjelse af den skattefri bundgrænse kan lette skatten, f. eks. også for dem, der tjener 80.000 kr.

Jeg konstaterer, at der i hvert fald her i salen er 5 partier, som er interesseret i at gå ind i seriøse drøftelser af denne problemstilling, og det må vi så gå i gang med.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg skal gøre opmærksom på, at der kun er korte bemærkninger tilbage, så talerne bedes overholde reglerne for de korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Ved at begrave sig dybt ned i fordelingspolitikens moradsmødding med hovedet forrest kom hr. Rahbæk Møller til at afsløre, at han ikke forstår et klap af dette forslag. Manden med 80.000 kr. er jo den arbejdsløse, og han kommer i arbejde, så han ikke tjener 80.000 kr., men 180.000 kr. Hvis hr. Rahbæk Møller så ikke kan forstå, at dette forslag medfører noget godt for manden med 80.000 kr., så er det virkelig hr. Rahbæk Møllers fejl.

[Glistrup]

Økonomiministeren mener, at det helt afgørende i denne tilværelse er at udjævne indkomstforskelle. Det er forkert. Hvis man igennem et forslag som dette kan opnå, at folkepensionistens realkøbekraft bliver forøget med 50 pct., hvad gør det så, at prisen derfor er, at hr. Mærsk Mc-Kinney Møller eventuelt kan tjene 200.000 kr. mere og bruge de 200.000 kr. til at oprette nogle flere arbejdspladser for, selv om den nominelle forskel mellem folkepensionisten og hr. Mærsk Mc-Kinney Møller så vil blive endnu større?

Hr. Flygaard forsøgte at bortforklare sit åndelige fællesskab med dem, som han bedst kan føre en dialog med. Det er endnu en gang synonymmer. Dem, man har lettest ved at føre en dialog med, er dem, man er i åndeligt fællesskab med. Velbekomme!

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Det jordpolitiske område er et af de områder, hvor vi klart har haft nemmest ved at føre en debat med venstrefløj. Det kan ingen blive overrasket over. Retsforbundet har ikke i hele sin tilværelse skiftet standpunkt på det pågældende område.

Når ministeren nævner, at vi har fået en vis forbedring af de løbende poster på betalingsbalancen, kunne det måske være relevant at tilføje, at vi desværre også har fået en forøgelse af arbejdsløsheden.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Nu citerer jeg hr. Gammelgaard: »Man kan også komme for langt ud i social udjævning. Det er baggrunden for dette forslag.« Det sagde hr. Gammelgaard før. Det vil sige, at man er kommet for langt ud i social udjævning. Det er godt at vide, hvor de konservative står. Det var ikke det parti, jeg arbejdede sammen med i VKR-tiden. Da havde man en ganske anden indstilling til sociale tilskud.

Når hr. Gammelgaard kommer og siger: »Vi kan også tale om at hæve bundfradraget«, kan der vel ikke gives noget bedre bevis på, hvor løsagtig man er. Hvad koster det? 1.000 kr.s hævnning svarer til 1½ mia kr. Hvor skal de penge tages fra? Ingen antydning af realisme i det. Det er beklageligt, at

man ikke vil tage dette problem så alvorligt, at man bare gennemregner sine forslag, før man kommer med dem.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

Den konkrete gennemregning af forslagene skal, som jeg allerede har sagt det, naturligvis foregå under udvalgsarbejdet. Det hænger sammen med den struktur, som debatten om dette naturligvis må have på baggrund af lovmodelrådets arbejde. Det, der jo har været ønsket fra konservativ side hele tiden, har været, at lovmodellen kunne stilles til rådighed for folketingets partier. Det har vi stillet spørgsmål til økonomiministeren om. Det må altså foregå rent praktisk på den måde, at det går igennem udvalgsarbejdet i folketinget. Det er det, vi går i gang med.

I øvrigt må jeg sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at når den sociale udjævning er drevet så langt, som den er her i det danske samfund – og som netop de tal, vort beslutningsforslag indeholder, er udtryk for – at det simpelt hen for dem, der ønsker at gøre en arbejdsindsats, ikke kan betale sig, så mener jeg, der er grund til at gribe ind. Det skal naturligvis ske på en fuldt afbalanceret måde, helt i overensstemmelse med det konservative folkepartis historiske tradition.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Blot en bemærkning til hr. Glistrup, der sagde, at den, der tjener 80.000 kr., får den fordel, at vedkommende kommer i arbejde, når vi skaber store skattelettelser til de velhavende. Det kan hr. Glistrup tro på eller ej, men sagen er, at den, der tjener 80.000 kr., aldeles ikke behøver at være arbejdsløs. Der er mennesker i dette land, der får omkring dette niveau – der er ganske mange mennesker – for en fuld dags arbejde.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er de mest besynderlige påstande, der kommer nu fra hr. Gammelgaards side, og af hensyn til det konservative folkeparti burde vi jo nok stoppe denne diskussion. Den sociale udjævning er grunden til, at det ikke kan

[Bernhard Baunsgaard]

betale sig at arbejde. Det er påstanden nu. Hvor langt skal man da ud i tåbelighederne?

Nej, når vi har disse ulykkelige sammenstød mellem indkomst, skattebetaling og sociale tilskud, så er det jo, fordi vi i dag kun beskatter ca. 58 pct. af bruttoindkomsterne. Hvorfor kommer vi så ikke højere op end 58 pct.? Det skyldes ikke mindst de fradrag, som hr. Gammelgaards parti ikke vil røre ved, fordi de kommer de virkelig store indkomster til gode. Vi ved jo, at de i dag kun betaler 35 pct. i skat i gennemsnit. Når bare man tjener tilstrækkelig meget, så er Danmark et godt land at bo i.

Hvorfor vil man ikke være med til at røre ved de virkelige problemer, men kommer med sådan et popforslag og spilder vores tid med det?

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Jeg forstår, at man fra forslagsstillernes side gerne ser, at sagen viderebehandles i skatte- og afgiftsudvalget, og det kan jeg selvfølgelig ikke have noget som helst imod. Der henvises jo meget ofte til lovmodelrådets arbejde, og ofte hæver man også denne bog op, når man sidder og argumenterer eller nikker eller ryster på hovedet. Derfor forventer jeg, at der i det videre arbejde i udvalget også vil blive stillet spørgsmål til lovmodelrådets sekretariat. Det mener jeg også godt kan formidles gennem skatte- og afgiftsudvalget.

Jeg mener, det vil være særdeles gavnligt at få det noget nærmere gennearbejdet, for jeg har lidt indtryk af, for at sige det mildt, at vi ikke helt fortolker denne udmærkede beretning på samme måde. Det kunne jo være, vi måske kunne komme lidt nærmere en ensartet fortolkning af det, der siges i beretningen, og det, man kan bruge lovmodellen til.

Det er i hvert fald min klare overbevisning, at så vil det også blive klart for forslagsstillerne, at man ikke kan gennemføre de forslag, man her ønsker at gennemføre, uden at man enten må belaste de lavere indtægter mere eller foretage yderligere besparelser på de offentlige budgetter.

Det har jeg egentlig også forstået er en forudsætning, for skal man gennemføre de ting, så skal man formentlig gennemføre nogenlunde de forslag om en 18-20 mia kr.s

besparelse, som det konservative folkeparti går ind for. Det er helt klart, at det har fordelingspolitiske virkninger, som jeg tror vil være stærkt i strid med de tanker om, at det skal kunne betale sig for dem med 80.000 kr. at arbejde.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hr. Rahbæk Møller har naturligvis ret i, at med den nuværende, fortvivlende lille samfundskage er der mange, som er i arbejde, der må nøjes med 80.000 kr. eller mindre, men det er jo netop det, der skal rettes op på, så der bliver langt, langt mere til fordeling. I det øjeblik der bliver knaphed på arbejdskraft her i landet, vil lønningerne stige, for lønningerne er som alle andre priser en funktion af udbud og efterspørgsel.

Men derudover vil en skattenedsættelse også betyde en omkostningsnedsættelse. Man skal ikke mere, når man skal give en mand 2 kr. mere i timen, lægge 5 kr. på prisen, fordi 3 kr. forsvinder til skat. Priserne vil derfor alt andet lige blive væsentlig lavere, så selv om man så blev på det nominelle beløb på de 80.000 kr., kunne man købe langt mere, hvis vi gennemførte grundtankerne i det foreliggende forslag. Altså: også den mand, som hr. Rahbæk Møller nu bekymrede sig så meget om, vil blive stillet væsentlig bedre med gennemførelsen af de konservatives forslag. Det er et godt, socialt forslag.

(Kort bemærkning).

Gammelgaard (KF):

At den sociale udjævning er drevet for vidt, hr. Bernhard Baunsgaard, fremgår jo tydeligt af den bog, som jeg nu gerne også vil vise fra folketingets talerstol. Det er netop det, der er konklusionen. Fordi vi har det store indkomstskattetryk, det progressive indkomstskattesystem og den form for indkomstafhængige offentlige ydelser, som vi har i vort samfund, er de store problemer til stede. Så jeg har fuldt ud, må jeg sige, lovmodelrådet og økonomiministeriet bag mig, når jeg kommer med denne konklusion. Det er jo det, der står i bogen.

Jeg er glad for, at det kan lade sig gøre gennem skatte- og afgiftsudvalget at få stillet spørgsmål til lovmodelrådets sekretariat. Jeg

[Gammelgaard]

synes, det er et fremskridt, at det nu kan tillades, og jeg takker økonomiministeren for dette tilsagn.

Det er da rigtigt, at man ikke kan gennemføre forslaget uden store offentlige besparelser. Det står også heri. Jeg vil gerne afslutningsvis understrege, at en gennemførelse af den nødvendige lovgivning, så det igen kan betale sig at gøre en ekstra indsats, i sig selv vil bevirke, at realindtægterne, den private opsparing og statens indtægter vil blive forøget, samtidig med at vi forbedrer konkurrenceevnen over for udlandet, fordi der her bliver tale om en reel indkomstpolitik. Vi letter presset på lønningerne, når vi giver bedre muligheder for at forøge den disponible realindkomst.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme og om ændring af ligningsloven. (Kontantvurdering m.v.).

(Lovforslag nr. L 197. Fremsat 1/4 81).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Egon Jensen (S):**

Vi har tidligere fra socialdemokratiet sagt, at vi var positivt indstillet over for en kontantvurdering, men at der lå en række problemer, der skulle undersøges, før vi kunne tage endelig stilling.

Nu har man lagt mærke til, at lovforslaget ligger på folketingets bord. Man har altså skyndt sig i skatteministeriet. Vi har fået lovforslaget. Der er grund til at sige tak til skatte- og afgiftsministeren for, at vi allerede har det.

Jeg har forstået, at efter lovforslaget skal 17. alm. vurdering gennemføres normalt, og derefter skal man centralt omregne til kontantværdi efter ejendommens art og geografiske beliggenhed. Ligningsrådet skal fastsætte omregningsfaktor, som man ikke kan påklage, mens man derimod kan påklage den kategori eller klassificering, som ejendommen har fået.

Kontantvurderingsforslaget opererer med nye begreber som kontantejendomsværdi, kontantgrundværdi og kontantforskelsværdi. Det var et ønske, at man i løbet af forholdsvis kort tid kunne nå dertil, at skatte- og afgiftsministeren sagde: nu hedder det igen ejendomsværdi, grundværdi og forskelsværdi – som udtryk for, at det er den eneste vurdering, der fremover kommer til at forekomme.

Vi hilser med tilfredshed, at vi får årlige reguleringer, som foretages maskinelt. Så undgår man de store spring mellem de 4-årige vurderinger, selv om man fortsat og endnu nogen tid skal køre med 4 års vurderinger.

Vi har forstået det naturlige i, at man også kursfastsætter gælden. Når man nedsætter ejendommens værdi ved at regne med en kontantværdi, må det også have indflydelse på gælden i ejendommen.

Problemet om beskatning skal vi ikke tage stilling til her, men skatte- og afgiftsministeren har jo sagt, at provenuet må vi regne med skal være det samme. Det er jeg enig med skatte- og afgiftsministeren i.

Det er klart, at dette lovforslag får nogle konsekvenser, som der også er gjort rede for i bemærkningerne til lovforslaget. Det drejer sig om frigørelsesafgift, særlig indkomst, formueskat, lejeværdi af egen bolig, udligningen imellem kommunerne i forbindelse med de 10 promille, som indgår i beregningen i kommunernes indtægter, og så selvfølgelig socialindkomsten.

Vi kan ikke forskrækkes over de oplysninger, skatte- og afgiftsministeren kommer med om, at man får en engangsudgift på 2,75 mill. kr., og at man får en årlig udgift på 850.000 kr.